

VIOLENȚA ASUPRA FEMEII ÎN FAMILIE

GEORGIANA VIRGINIA BONEA

Principalul obiectiv al prezentei lucrări ține de evidențierea și analiza problematicii violenței asupra femeii în cadrul familiei. „Celula de bază a societății”, cum astfel se mai numește familia, este pe de o parte ambientul în care individul se formează (familia de origine) și pe de altă parte, devine modalitate de reconstrucție a unei noi vieți prin căsătorie sau uniune consensuală. Astfel, experiențele trăite în trecut, în familia unde s-a format individul pot fi unele negative și cu mari reflecții asupra vieții sale de familie, în care devine partener de viață și chiar părinte. Pentru a putea analiza cât mai bine violența asupra femeii în familie, trebuie scoasă în evidență teoria numită: „Ciclicitatea Violenței”, analizată de-a lungul timpului de către cercetătoarea americană Lenore Walker. Prin intermediul acestei teorii, prezenta lucrare va face mai multe clarificări cu privire la starea de ciclicitate a episoadelor violente petrecute între partenerii de viață în cadrul intim al familiei. De asemenea, există o mare discrepanță între statistica Direcțiilor Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului – DGASPC față de cea a poliției, lucru ce urmează a fi discutat pe larg.

***Cuvinte-cheie:** violență asupra femeii, politici sociale, asistență socială, statistica violenței asupra femeii.*

INTRODUCERE

De la început se fac necesare următoarele clarificări, privind cauzele, efectele și soluțiile propuse pentru problematica violenței asupra femeii în familie. Cauzele violenței sunt multiple și vor fi reliefate pe parcurs din teoria expusă, dar mai ales din statistica analizată, furnizată de către: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecție a Copilului, Poliția Capitalei, Centrul Gallup România și Agenția Națională pentru Protecția Familiei. Efectele violenței asupra femeii reies din teoria expusă, dar și din concluziile prezentului studiu. În ce privește setul de soluții, acestea urmează a fi expuse în urma analizei cauzelor și a efectelor de ordin negativ a violenței în familie, asupra femeii.

Un aspect nou al lucrării de față, ține de analiza datelor statistice ale Poliției și ale Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului. Puse în comparație, cele două statistici, vom vedea pe parcurs, arată mari diferențe de raportare și

Adresa de contact a autorului: Georgiana Virginia Bonea, Institutul de Cercetare a Calității Vieții al Academiei Române, Calea 13 Septembrie, nr. 13, sector 5, 050711, București, România, e-mail: georgiana_bonea@yahoo.com.

instrumentare a cazurilor de violență. Motivele pentru care există asemenea diferențe, urmează a fi expuse odată cu ilustrarea în cifre a cazurilor. Printre soluțiile propuse la finalul studiului, se vor număra și cele legate de ameliorarea și chiar rezolvarea acestui aspect problematic important. Este în beneficiul persoanelor care solicită ajutor și asistență ca instituțiile de profil ce au competențe în instrumentarea acestor cazuri să colaboreze cât mai bine posibil.

Un alt aspect nou, important, ține de remodelarea modului în care este privită violența asupra femeii în familie, din perspectiva politicilor sociale și a ceea ce ar putea serviciile specializate să aducă inovativ și eficient în vederea înregistrării și rezolvării rapide a cazurilor, cu o eficiență ascendentă de la caz la caz. Luând în considerare experiența lucrului cu victimele violenței în familie, asistența socială, medicina, educația, politica, societatea, cultura, calitatea vieții; toate pot contribui considerabil în vederea unei mai bune cunoașteri a fenomenologiei. Acest lucru va fi urmărit pe parcursul întregului demers analitic, reieșind în evidență utilitatea teoriei în analiza statistică, în scopul de a înțelege problema în profunzimea ei, dar și pentru a putea recomanda anumite soluții ce vizează multiple aspecte ce țin de familie, socializarea strictă în funcție de gen, cultura violenței ș.a.m.d.

Este necesar să realizăm faptul că există o mare diferență între violența din spațiile publice, care se petrece între doi străini și violența petrecută în spațiul intim al familiei dintre membrii unei familii. În familie se pot petrece multiple violențele, în timp ce indivizii „se dezbracă” de orice fel de inhibiții. Dacă vorbim de impactul asupra victimei, pe care aceasta-l suportă în momentul și după petrecerea episodului violent, poate fi devastator, în funcție de următoarele caracteristici ale victimei: psihice; cognitive; emoționale; contextuale. Nimeni nu poate spune cu exactitate cât durează recuperarea unei victime, după petrecerea unui episod violent, deoarece sunt mai mulți factori (Wormer, 2007; Tolman și Raphael, 2000; Sutherland, 1949; Bonea, 2012): caracteristicile specifice fizice și psihologice ale victimei; momentul și contextul în care a avut loc episodul violent; identitatea agresorului este una cunoscută sau necunoscută de către victimă; reacția victimei în momentul petrecerii episodului eviolent; caracteristicile cognitive și nivelul de educație al victimei; cum anume înțelege victima că trebuie să ia de acum înainte măsuri pentru a se apăra; dacă victima dorește sau nu să părăsească agresorul, în cazul în care acesta este partenerul ei de viață; dacă ambii parteneri doresc să rezolve împreună problema violenței din cadrul cuplului; dacă unul sau ambii parteneri consumă alcool în cantități mari și foarte mari și mai ales dacă aceștia consumă diverse substanțe cu efect halucinogen, înaintea sau după petrecerea episodului violent; dacă victima se autoînvinovățește pentru agresiunile suferite sau nu; importanța pe care victima o acordă propriei persoane și respectul de sine; izolarea victimei de familie, prieteni și cunoștințe; accesul victimei la informație și disponibilitatea sa de a utiliza această resursă importantă; curajul victimei de a lua măsuri de autoapărare împotriva agresorului, indiferent dacă este un cunoscut, partenerul de viață sau un necunoscut; dorința victimei de a „mușamaliza” totul și de a se autopăcăli, cu gândul că totul

decurge normal în cadrul cuplului, ba mai mult, bărbatul trebuie să aibă un asemenea comportament pentru a-și mai „descărca nervii” din timp în timp; politica promovată de guvern și locul efectiv al femeii în cadrul societății, respectul acordat ei și considerația față de respectarea drepturilor ei; sensibilitatea opiniei publice la subiecte precum violența în familie și discriminarea „sexului frumos”, sau a „sexului slab”; procentajul de acces al femeii pe piața muncii și cota de absolvire a femeilor la capitolul studii înalte; cultura și cutumele practicate de țara respectivă, precum și mentalitatea indivizilor cu privire la „locul femeii” în societate și în familie; libertățile acordate femeii; curajul femeii de a părăsi partenerul, conștientizând absolut toate greutățile pe care le va avea de întâmpinat; dependența fizică, emoțională și economică a femeii față de partenerul de viață agresiv; existența copiilor poate face femeia să renunțe la ideea de a părăsi partenerul, pentru ca micuții să aibă un cămin și un tată ș.a.m.d.

ABORDĂRI TEORETICE PRIVIND AGRESIVITATEA ȘI TEORIA „CICLICITĂȚII VIOLENȚEI”

Plecând de la ideea conform căreia suntem diferiți între noi, deși, la suprafață, părem asemănători, în contexte diferite ale violenței dintre partenerii de viață, lucrurile se complică dramatic. Unele cupluri declară că se iubesc și se respectă, chiar dacă există violență (Muntean, 2011; Ogle și Walker, 2008). De ce oare se petrece un asemenea paradox? Greu de spus, ușor de constatat. Exact aceste lucruri le explică Teoria „Ciclicitatea violenței” (*The cyclical violence theory*) – a cercetătoarei Lenore E. Walker (1980–2000–2009). Teoria este foarte flexibilă, astfel încât să poată fi aplicată tuturor cuplurilor care se confruntă cu asemenea probleme. Este vorba de o complexitate aparte, care lasă loc intervenției și a altor teorii noi, având la bază Teoria „Ciclicitatea violenței” (*The cyclical violence theory*). Lenore E. Walker este un renumit sociolog american, care a analizat îndelung violența dintre partenerii de viață și a ajuns la mai multe concluzii importante pentru continuarea cercetării, prevenirii și combaterii acestui flagel.

Iată câteva dintre principalele caracteristici definitorii ale Teoriei „Ciclicității violenței”, anume: victima se va obișnui cu violența agresorului său; agresorul bărbat va profita de poziția sa de putere pentru a se impune în fața partenerii sale; autohandicaparea sau neputința învățată de către femeia victimă a partenerului său de viață agresiv va face din aceasta justificarea agresiunilor primite; luarea apărării partenerului agresiv față de cei din jur (familia extinsă, cunoscuți, colegi, prieteni, rude mai îndepărtate etc.); aprecierea oricărui gest al agresorului de tandrețe sau de considerație față de ea; încercarea prin orice mijloace a victimei de a face pe plac agresorului și de a nu ieși din cuvântul său; izolarea treptată de toți cei care-i spun victimei că partenerul său îi face rău și că viața sa ar putea fi în pericol alături de partenerul care profită de orice situație pentru să-și agresa partenera; în anumite

momente, agresorul este cel care solicită victimei sale să îl ierte pentru cele întâmplate, promite acesteia că nu se va mai repeta și se autojustifică prin faptul că ea, partenera l-a provocat sau a fost un moment de nervozitate sau de labilitate în care nu s-a putut abține; în cazul plecării victimei, agresorul va implora și va promite orice lucru numai pentru ca victima să revină și să se reia „ciclicitatea” violenței dintre cei doi; victima are două mari variante: să revină sau să meargă mai departe și să își refacă viața departe de partenerul agresiv; în situația în care victima nu va dori sub nicio formă să revină în relație, partenerul, va trece la faza în care va apela la amenințări, urmăriri ale victimei și ale apropiaților acesteia numai în scopul de a o intimida și de a o determina, de a o convinge că nu va fi chip să părăsească viața plină de chinuri și agresiuni alături de un partener pe care nu îl mai dorește lângă ea.

Teoria „Ciclicității violenței” (Walker, 2009) se referă la femeia – victimă și bărbatul – agresor, însă, poate fi transpusă și în alte situații unde femeia este cea care este agresorul. Aici depinde foarte mult de spațiul sociogeografic și de contextul cultural, politic și religios în care se petrece violența dintre cei doi parteneri: bărbat și femeie. În altă ordine de idei, Teoria „Ciclicității violenței” (Walker, 2007), este principalul punct în jurul căruia se vor „țese”, asemenea unei „pânze de păianjen” toate analizele, controversele și expunerile legate de problematica violenței dintre victimă și agresor în cadrul intim al familiei, atât cât se poate pătrunde în această lume, în unele cazuri închisă asemenea unui cerc/roți.

Amintim principalele și cele mai întâlnite tipuri de violență (vezi Caseta 1) și ce pot avea loc în cadrul cuplului heterosexual, așa cum este: *violența fizică; abuzul psihologic; abuzul economic; abuzul sexual; abuzul social.*

Violența în relația de cuplu poate fi vizualizată în contextul mai multor aspecte, precum (Gâdei, 2003: 91): vulnerabilitățile de ordin individual, familial sau social; resursele de orice fel; factorii care provoacă stresul individului; neprevăzutul face parte din arsenalul compozițional al factorului de stres, la fel ca și problemele care necesită o rezolvare imediată, captând toată atenția individului; resursele personale și conștientizarea existenței acestora constituie un aspect esențial în strategia victimei de a ieși din relația abuzivă; odată părăsită relația, victima va înfrunta noi provocări, iar factorii de stres vor fi reconfigurați, însă își vor păstra esența; este vorba de situația financiară și locativă a victimei, dar mai ales de confortul psihic și îndepărtarea pe cât posibil a stresului; contextul sociocultural își lasă amprenta asupra răspunsului victimei la abuzurile partenerului și asupra educării copiilor în familie, școală și societate.

Iată, proiectat în „tușe mari” un *portret al victimei și al agresorului* (Tannenbaum, 1938; Bandura 1977; Bonea, 2012; Rădulescu, 2001; Banciu, 2005): a) *Agresorul* – a avut, în foarte multe dintre cazuri, o copilărie dominată de violență, este instabil, dă vina pe ceilalți pentru eșecurile și nereușitele sale, este supărat pe lume, este gelos, posesiv în relația cu partenera, vrea să domine în conversații, e ironic și critic, nu consideră partenera egalul său, este nemulțumit de locul de muncă,

obișnuiește să consume alcool/droguri, este atras de arme; b) *Victima* – trăsăturile personalității ei sunt definite de mecanismele de apărare împotriva agresorului; nu are încredere în sine, simte că înnebunește, anxietatea agravează bolile cronice, se poate refugia în consumul de alcool, poate avea tendințe de suicid.

Caseta 1

Tipurile de violență și abuz asupra femeii în cadrul familiei

<p><i>Violența fizică</i> (Rădulescu, 2004; Banciu, 2005; Muntean, 2003/2011; Brillon, 2010): Agresorul își folosește forța fizică pentru a cauza victimei suferințe fizice, cum ar fi: torturi, răni, arsuri, bătăi, zgârieturi, echimoze, putând duce chiar la tentative de omor sau crime (fapt ce reiese din majoritatea studiilor de caz) (Rădulescu, 2004). Trebuie subliniat faptul că toate acestea nu se resimt numai în plan fizic, așa cum am văzut mai sus, dar și în plan psihic (Muntean, 2003/2011). Agresorul primește diferiți stimuli fizici și psihici care-l pot determina să aibă un comportament ostil față de o persoană care poate reprezenta pentru el o amenințare, o provocare, etc. (Brillon, 2010).</p>
<p><i>Abuzul psihologic</i> (Rădulescu, 1993; Bonea, 2012; Robinson, 2003; Walker, 2000): După cum am mai menționat, violența fizică are ecou și asupra psihicului victimei (fapt demonstrat în studiile de caz) (Bonea, 2012). Violența psihologică se traduce prin (Walker, 2000): poreclire și determinarea victimei de a se simți inferioară, lipsită de inteligență și frumusețe, batjocură, injurii, intimidare prin amenințări de tot felul, degradarea personalității victimei și anularea puterii ei de a se apăra împotriva oricăror forme de violență (Robinson, 2003). Atunci când acest lucru se petrece, victima devine dependentă de agresor, nu mai poate riposta și începe să creadă că este lipsită de orice valoare și nu va reuși singură în viață (Rădulescu, 1993).</p>
<p><i>Abuzul economic</i> (Bonea, 2010) Aceasta constă în împiedicarea victimei de către agresor de a lua parte la deciziile cu privire la partea financiară a familiei, controlul asupra oricărui venit și monitorizarea atentă a victimei față de cum cheltuie banii. Dacă victima este casnică și depinde de venitul agresorului, acesta nu-i dă banii necesari pentru satisfacerea nevoilor elementare (situație întâlnită în studiile de caz) (Bonea, 2010). Astfel, victima se poate simți inutilă și iresponsabilă, inducându-i sentimentul de inutilitate. Acest lucru o leagă și mai mult de agresor și nu va putea să-l părăsească.</p>
<p><i>Abuzul sexual</i> (Vigarello, 1998; Walker, 2007; Woodredge și Thistlethwaite, 2002; Williams, 1968): Aceasta se explică prin forțarea victimei de a avea relații sexuale nedorite de către altă persoană (agresor) din familie (Woodredge și Thistlethwaite, 2002). Acest lucru este greu de demonstrat, victima fiind supusă anumitor proceduri de investigare, ce pot fi dureroase și umilitoare (Walker, 2007). Sunt puține astfel de cazuri raportate poliției (Williams, 1968). Victimele se tem să nu fie blamate, batjocorite sau învinuite de societate pentru ceea ce li s-a întâmplat. Aici, comunitatea joacă un rol major dacă blamează sau tolerează violența sexuală. În funcție de acest lucru, vor fi raportate sau nu cazurile (Vigarello, 1998).</p>
<p><i>Abuzul social</i> (Voinea, 1993; Tănăsescu și Florescu, 1994; Wormer, 2007): În cazul violenței sociale, agresorul îi interzice sau îi restricționează victimei libertatea de a-și vizita sau de a-și vedea rudele, prietenii sau de a merge la serviciu. Victima poate fi forțată să renunțe la orice activitate ce ține de ieșitul afară sau intrarea în contact cu alte persoane, închiderea în casă, izolare totală/parțială de ceilalți (Voinea, 1993). Monitorizarea tuturor activităților victimei de către agresor și controlarea timpului petrecut afară și a persoanelor întâlnite (Tănăsescu și Florescu, 1994). În acest caz, victima se simte tot timpul urmărită și are o stare de permanentă tensiune psihică (lucru demonstrat atât de cercetare, cât și de teorie) (Wormer, 2007).</p>

Sursa: prelucrarea autoarei după: Bonea, 2013, 52–53.

Se face necesară *distincția între agresivitate și violență*. Astfel, există mai multe tipuri de violență (Popotică, 2007: 50–55, 67–78): a) *Violența agresivă* – care de obicei are loc între partenerii de cuplu, aflați pe poziții egale. Este vorba de violența reciprocă, atât bărbatul, cât și femeia doresc o poziție de putere în familie; b) *Violența pedeapsă* – acolo unde partenerii nu se află pe poziții egale de putere. Violența ia forma pedepsei, a sancțiunii. Superioritatea unui partener îl îndreptățește să utilizeze violența în mod legitim, justificat; c) *Violența pedeapsă cu simetrie latentă* – o formă de violență-pedeapsă, însă cel pedepsit nu va accepta acest lucru și se va împotrivi. Deși este vorba de poziții inegale de putere, cel pedepsit nu va accepta poziția inferioară; d) *Violența fizică* – este una dintre cele mai comune forme de violență, punându-se accent pe forța fizică; e) *Violența psihologică* – teama își va face loc treptat în mintea victimei, iar amenințarea cu violența are un efect negativ asupra ei. Astfel, se poate prelua controlul, însă numai cu ajutorul izolării victimei de orice sursă de ajutor sau informare cu privire la drepturile ei; f) *Violența economică* – victima este complet dependentă de agresor din punct de vedere financiar, neavând acces la bani; g) *Incestul sau abuzul sexual* – are loc atunci când victima este obligată la un „raport sexual contrar voinței sale”.

Există mai multe perspective explicative privind agresivitatea umană, după cum urmează (Braithwhait, 2001: 23–24): 1) *Perspectiva agresivității innăscute* – fiecare individ se naște cu o anumită doză de agresivitate. Dintre toate ființele aflate pe Terra, omul deține cota maximă de agresivitate. Agresivitatea a fost utilizată de către oameni pentru a supraviețui, fiind partea pozitivă a lucrurilor; 2) *Perspectiva frustrării* – atunci când nevoile și dorințele individului nu sunt satisfăcute; 3) *Perspectiva comportamentală* – manifestarea agresivității este învățată și încurajată de către circumstanțele sociale; 4) *Perspectiva ecologică* – individul este influențat de condițiile în care trăiește și se dezvoltă, comportamentul și răspunsurile la diferitele situații fiind modelate de experiențele anterioare; 5) *Perspectiva sociologică* – unde cultura unui popor joacă rolul central în promovarea și toleranța comportamentelor agresive dintre indivizi. Acolo unde este promovată ideea că bărbații trebuie să fie agresivi, toleranța atinge cote maxime.; 6) *Perspectiva psihodinamică* – cu toții suntem influențați de trecutul nostru, dar mai ales de modul în care relaționăm cu ceilalți, de imaginea pe care ne-o formăm despre noi înșine în funcție de cum suntem tratați de persoanele din jurul nostru; 7) *Perspectiva interacțională* – suntem agresivi numai în condițiile în care ceilalți ne obligă; 8) *Perspectiva utilizării substanțelor chimice* – consumul de droguri, anumite medicamente, băuturi alcoolice induce starea de agresivitate.

Agresivitatea omului ține de fiecare în parte, de caracteristicile psihocognitive ale fiecăruia dintre noi. Dar modalitatea de manifestare, durata și intensitatea sa depind de numeroase aspecte, precum (Abraham și Chelcea, 2009; Popotică, 2007; Simmons, 2009; Popescu, 2005; Bonea, 2011): dureri cronice și stare precară de sănătate; grad scăzut de autoprotegere; dependența emoțională față de partener; aspectul exagerat acordat trebuințelor proprii; folosirea tranchilizanților și/sau a alcoolului; tendința de a se sinucide; coșmaruri frecvente și insomnii; agitație severă,

anxietate, nervozitate; gândire confuză și lipsă de concentrare; starea de sănătate precară a victimei sau a agresorului; consumul de alcool în mod frecvent; istoria infracțională a agresorului; locul de muncă instabil; victima este însărcinată (așteaptă un copil); gelozia; soții locuiesc împreună cu părinții; cei doi ocupă o locuință comună până la pronunțarea divorțului; agresorul/victima a fost martor/victimă a violenței în familie în copilărie; izolare socială; partenerii nu se cunosc suficient de bine; comiterea adulterului; toleranța societății față de violență; neimplicarea familiei extinse; lipsa banilor; lipsa locurilor de muncă.

*După părerea mea, agresivitatea individului desemnează o conduită implicită, intenționată, cu scopul vădit de a provoca daune de natură materială, fizică sau psihică unei alte persoane. Aici vorbim despre persoane agresive care se află, mai mult sau mai puțin, în deplinele sale facultăți mintale. De asemenea, trebuie să ținem cont și să facem distincția clară în ce privește setul de caracteristici privind agresivitatea: umană și cea animală. Fiecare tip de agresivitate, în felul ei, se manifestă diferit și este justificată de motive diferite. Astfel, dacă animalul omoară pentru a se hrăni, pentru a-și potoli foamea, de exemplu, omul, pe de altă parte, poate omora și pentru a se răzbuna. Este clar că există două părți ale monedei agresivității, anume: a) *Partea pozitivă* – omul nu putea supraviețui (Morris, 1967/1991: 121), fără agresivitate, nu se putea hrăni, nu se putea antrena în tot felul de întreceri cu cei din jur pentru a ajunge mai bun, nu putea participa la competiții ce implicau dorința acerbă de a-i arăta celuilalt cine este „regele”. Este vorba de evoluție și de încercarea și reușita de a conduce, de a avea putere asupra celorlalți (Lorenz 1963/2005: 20–24). Dar odată cu evoluția, intervine și responsabilitatea cunoașterii „mărului mușcat de către Adam”, în care trebuie să ne asumăm consecințele faptelor noastre (Lorenz 1963/2005); b) *Partea negativă* – unde omul involuează, se auto-mutilează, face rău celor din jur, coboară pe scara evoluției și partea cognitivă nu mai are ce căuta în această ecuație. Autodistrugerea și distrugerea celorlalți, face din agresivitate o armă distructivă extrem de periculoasă și puternică, deoarece nu poate avea limite în cazul anumitor situații și indivizi. Copierea comportamentelor negative, așa cum este agresivitatea tip *răzbunare* sau dorință de *putere*, este total negativă (Bandura, 1977).*

Genetica are un cuvânt greu de spus când vine vorba de determinarea cauzelor provenienței agresivității umane (Barnett, 1981; Bonea, 2012), anume, prin *factorul genetic*, putem moșteni „*flagelul*” nedorit ce se poate declanșa în orice moment al vieții noastre.

Pe de altă parte, dacă vorbim de *cele două puncte cardinale ale omului*, anume *Eros* – dorință de viață, bucurie, senzualitate și *Thanatos* – autodistrugere, moarte, rău (Freud, 1930), agresivitatea începe automat să fie dirijată de aceste puncte de referință. Se poate spune că agresivitatea omului are loc și atunci când dorește să educe, să ofere lecții, să arate lumii cum trebuie făcut și *pedepsește* pe cel care a făcut ceva considerat a fi greșit. Agresivitatea tip *pedepsă* (Popotică, 2007; 67–78) este des întâlnită în cadrul relației *părinte-copil*, dar și în relația heterosexuală: *bărbat-femeie*.

Contextul politic, geografic, religios, cultural și social influențează masiv comportamentele femeilor și ale bărbaților aflați în situația de a forma un cuplu. De ce? Este vorba de *socializarea primară* (Voinea, 1993; Banciu, 2005; Muntean, 1997; Gilbert, 2002); de natura mentalității părinților; de modul în care au fost crescuți în familia de origine a fiecăruia dintre ei; de gradul în care fiecare individ a absorbit esența rolului de femeie-mamă și de bărbat-tată de la părintele său de același sex; de practicile din societate; de mentalități; de locul acordat femeii și bărbatului în familie; de politicile sociale care pot influența suficient de mult situația familială, oricare ar fi aceasta; de acordarea șanselor egale la accesul la educație, la locuri de muncă bine remunerate, locuri de conducere, poziții de putere în societate acordate femeii.

ANALIZE STATISTICE RELEVANTE

Din punct de vedere statistic, violența dintre partenerii de viață, în spațiul privat al căminului, a prins contur începând cu 1980 (Philippe, 2008: 95). Specialiștii din mai multe domenii, precum psihologie, asistență socială, sociologie, medicină legală, justiție, au început să fie interesați de acest fenomen îngrijorător. În general, violența din relația de cuplu implică mai multe aspecte cu grave urmări asupra victimei. Consecințele suferite de victimă se întind pe termen scurt, dar mai ales lung, fiind de ordin fizic, psihic, social, legal, economic, sexual, familial, reamintind aici teoria „ciclicității violenței” ce aparține cercetătoarei Lenore E. Walker (1991). Este vorba despre lupta victimei de a lua măsurile necesare pentru a se putea apăra împotriva agresiunilor partenerului ei de viață.

Numărul victimelor este mult mai mare decât numărul cazurilor înregistrate la poliție (Banciu, 2005). De obicei, violența în familie devine la un moment dat o obișnuință pentru victimă, care este supusă permanent torturii și diverselor agresiuni fizice, psihice, economice, sociale și verbale (Batâr, 2004; Beauvoir, 2008). „Ciclicitatea violenței” devine în sine un factor ce împiedică victima de a rupe total legătura cu agresorul, oferindu-i acestuia șansa de a reveni la comportamentul contondent față de aceasta (Walker, 2000). În momentul în care victima ia hotărârea de a părăsi domiciliul conjugal, este pusă în situația de a se confrunța cu mai multe probleme de ordin financiar, familial, social etc. Tocmai din acest motiv, ea poate încerca să se reîntoarcă în relația violentă, sperând că agresorul nu va reveni la vechiul său comportament (Walker, 2007; Bonea, 2012). Astfel, atât comportamentul victimei, cât și cel al agresorului se pot repeta, aceasta numindu-se „ciclicitate” (Walker 1991).

În continuarea explicațiilor de mai sus urmează expunerea și analiza statistică a problematicii violenței asupra femeii în familie. Sursele utilizate urmează a fi dezvăluite pe parcurs ce sunt reliefate cifrele cazurilor de violență, înregistrate de către instituții competente în domeniu, precum și centre de cercetare renumite.

Statistica românească este grăitoare cu privire la violența în familie, ea conține însă numai cazurile care au fost raportate către instituțiile abilitate. Așa, de exemplu,

între anii 2004–2008 au fost înregistrate aproximativ 44 284 de cazuri de violență între partenerii de cuplu, dintre care 633 de cazuri s-au soldat cu decese ale victimelor, raportate la *Agenția Națională pentru Protecția Familiei – ANPF*. *Agenția Națională pentru Protecția Familiei (ANPF) a fost înființată prin Legea nr. 217/2003, privind prevenirea și combaterea violenței în familie. Aceasta este prima agenție specializată într-un asemenea domeniu în Europa de Est. Obiectivul principal a fost acela de a contribui la dezvoltarea și promovarea politicilor publice de prevenire și combatere a violenței în familie. ANPF a funcționat sub directa coordonare a Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale. Ulterior, în data de 26 noiembrie, 2009 a fost creată Agenția Națională pentru Protecția Familiei și a Drepturilor Copilului, în cadrul căreia au fost comasate mai multe instituții precum: Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului (ANPDC); Agenția Națională pentru Protecția Familiei (ANPF); precum și Centrul Pilot de Asistență și Protecție a Victimelor Violenței în Familie și Centrul de Informare și Consultanță pentru Familie. Pe de altă parte, conform dosarelor penale care au fost înregistrate de către Poliție, s-a luat în evidență un număr de peste 1 967 de victime ale violenței în relația de cuplu, iar din acestea, sunt 44 de decese, 14 situații de lovituri cauzatoare de moarte și 1 752 lovituri sau alte violențe. Violența dintre partenerii de viață, între anii 2002–2004, mai precis numărul persoanelor abuzate în familie este de 2 193. În ceea ce privește delictul de omor în mediul familial, între anii 2002–2004, bărbații sunt cei care ocupă un prim loc și anume 57,85% față de femei cu 42,2% (Banciu, 2005: 228). Trebuie spus că, de multe ori, victima dorește să se împacă cu partenerul agresiv; de asemenea, există copii; victima se teme de amenințările agresorului; nu dispune de mijloacele material, locative pentru a se separa definitiv de agresor; nu consideră că este abuzată, ci doar că trece printr-o perioadă „mai dificilă” a vieții de cuplu. De remarcat este faptul că teoria „ciclicității violenței” (Walker, 1991) este cea care poate explica cel mai bine faptul că victima se hotărăște foarte greu să ia măsurile necesare apărării sale împotriva agresiunilor partenerului de viață. O plângere la poliție poate părea pentru victimă un act de rupere aproape definitivă a relației. Însă dacă victima solicită ajutor specializat de ordin sociopsihologic de la instituțiile de stat, fie și cele nonguvernamentale acreditate de stat; se consideră că relația mai are șanse de a continua sau chiar de a se îmbunătăți (Walker, 2000).*

Un studiu interesant a fost efectuat în anul 2003 pe populația Bucureștiului, în luna mai a anului 2003, de către *Organizația Gallup în România*. Acesta este structurat în patru părți: A. Starea emoțională a femeilor (*Woman's Emotional State*); B. Violența împotriva femeilor în cadrul familiei (*Violence Against Woman Within the Family*); C. Hărțuirea sexuală (*Sexual Harassment*); D. Violența în spațiile publice (*Violence in Public Spaces*). Cercetarea a fost efectuată în perioada 2–14 mai 2003 în București, pe un eșantion de 854 de femei, cu vârsta cuprinsă între 18 și 65 de ani. Studiul reliefează faptul că majoritatea femeilor din București sunt satisfăcute de familiile lor, de felul în care se înțeleg cu cei din jur, de educație, slujbă și gospodărie. 43% din victimele violenței în familie au ales să nu spună nimănui despre faptul că au fost agresate de un membru al propriei familii,

în timp ce numai 35% din femeile aflate în aceeași situație au avut tăria de a povesti altcuiva ce anume au pățit. Încrederea victimelor violenței în poliție e scăzută, 83% din acestea nu au sunat pentru a face o plângere, 21% considerând că nu a fost necesar, în timp ce 7% nu au încredere în poliție și în serviciile pe care le oferă. Pe de altă parte, un procent de numai 17% din victimele agresate de către partener au apelat la serviciile oamenilor legii și 63% din acestea nu s-au declarat mulțumite de modul în care poliția a instrumentat cazul, spunând că polițiștii nu au făcut nimic sau nu au fost interesați, în timp ce numai 37% s-au declarat satisfăcute.

Un alt studiu este efectuat de această dată de către *Centrul Parteneriat pentru Egalitate* din România în anul 2003, fiind numit: „*Cercetarea Națională privind Violența în Familie și la Locul de Muncă*”. Centrul Parteneriat pentru Egalitate – CPE este o organizație neguvernamentală activă de 10 ani în promovarea egalității de gen și în integrarea egalității de șanse pentru femei și bărbați în domeniile economic, politic și social. Domenii principale de activitate: egalitate de șanse pentru femei și bărbați pe piața muncii; cercetări sociologice și campanii anti-discriminare; diferențe de gen în educație și sănătate; prevenirea violenței împotriva femeilor; prevenirea traficului de persoane; managementul diversității în organizații Centrul Parteneriat pentru Egalitate (2003). Cercetarea Națională privind Violența în Familie și la Locul de Muncă. La această cercetare au participat specialiști din diverse domenii de activitate, asigurând o acoperire cât mai cuprinzătoare asupra fenomenului studiat. Culegerea datelor a fost cuprinsă într-un interval de timp de 12 luni, în anul 2003. În acest timp au fost înregistrate aproximativ 800 000 de femei care s-au confruntat cu violența în familie. În România există un anumit grad de toleranță în ceea ce privește violența asupra femeii și copilului, toleranță bazată mai ales pe cultură și socializarea în funcție de gen. *Consumul de băuturi alcoolice* este de asemenea o problemă des invocată, alături de *neglijarea familiei sau a copiilor* de către unul din cei doi parteneri de viață. De asemenea, *stresul și oboseala*, probleme cotidiene ce par să nu dispară constituie un mare obstacol când vine vorba de buna înțelegere în spațiul intim al familiei. De cele mai multe ori, acești factori sunt întâlniți împreună. Redăm mai jos principalele cauze ale apariției și manifestării problemelor în relația de cuplu (*Tabelul nr. 1*).

Tabelul nr. 1

Principalele cauze ale apariției problemelor în relația de cuplu, raportate de către respondenți, în anul 2003

Cauze posibile	Masculin	Feminin	Total populație %
Probleme financiare	57,5	43,5	100%
Consum de alcool	69,3	31,7	100%
Neglijarea familiei de către unul din parteneri	78,3	22,7	100%
Discuții contradictorii	54,1	46,9	100%
Stresul / oboseala	55,4	45,6	100%
Bolile	46,1	64,9	100%

Sursa: prelucrarea autoarei după: Popescu, 2005: 122.

Cât privește *motivul principal din cauza căruia statistica Poliției nu se potrivește cu statistica DGASPC* este acela că foarte puține victime care solicită ajutorul psihologilor, asistenților sociali și medicilor; aleg să nu depună plângere la Poliție împotriva agresorului. „Ciclicitatea violenței” este asigurată prin nehotărârea și teama victimei de a lua decizia autoapărării sale față de comportamentul agresiv al partenerului ei (Walker, 2009). Circumstanțele delicate în care se află victima îi pot justifica alegerea: dorește să se împace cu partenerul; există copii; victima se teme de agresor etc. După cum se poate vedea (*Tabelul nr. 2*), numărul cunoașterii cazurilor de violență în familie înregistrate crește de la an la an, dat fiind faptul că serviciile specializate de prevenire și combatere a violenței în familie se fac din ce în ce mai cunoscute prin diverse campanii mediatice de sensibilizare și informare a populației. Astfel, se explică această creștere substanțială a cazurilor înregistrate.

Tabelul nr. 2

Situația cazurilor de violență în familie, aflate în evidența DGASPC, între anii 2004–2014

Anul	Numărul total de cazuri înregistrate la DGASPC-uri	Numărul total de cazuri înregistrate la Serviciul unic de Urgență 112
2004	8 104	184
2005	9 527	692
2006	9 372	974
2007	8 787	1 370
2008	11 534	1986
2009	13 245	2 083
2010	14 073	3 582
2011	15 069	5 487
2012	19 564	8 043
2013	19 982	11 205
2014	23 207	13 358

Sursa: prelucrarea autoarei după: Agenția Națională pentru Protecția Familiei (ANPF), 2016.

De cele mai multe ori, victimele violenței în familie nu își cunosc drepturile, nu știu unde anume să apeleze pentru a solicita ajutor calificat. Majoritatea femeilor se tem de partenerii de viață, motiv pentru care nu apelează la un ajutor calificat, din teama de a nu fi amenințate, blamate sau pedepsite de către partenerii lor de viață. Astfel se ajunge la o istorie întreagă a violențelor în relația de cuplu, riscând să devină o rutină, ceea ce va determina victima să ia decizia de a nu acționa în apărarea integrității sale fizice, psihice și sociale.

Numărul violurilor petrecute asupra victimelor-femei (*Tabelul nr. 3*), în perioada cuprinsă între anii 2004 și 2014 se află în creștere, de la un număr de 651 de victime în anul 2004, la 4 893 în anul 2014. Violul petrecut între soți este un delict grav și o încălcare a Drepturilor Omului. Creșterea înregistrării numărului cazurilor de viol în familie se datorează, așa cum reiese din literatura de specialitate, (Ogle și Walker, 2008; Bonea, 2009; Popotică, 2007; Tănăsescu și Florescu, 2004) mai multor aspecte, precum: numărul mare de campanii de informare și sensibilizare a populației privind

violența de orice fel în familie; popularizarea serviciului unic de urgență 112; paleta largă de servicii dedicate violenței în familie; aderarea României la legislația internațională ce incriminează violența dintre partenerii de cuplu; cercetarea continuă și serioasă asupra acestei probleme de către oamenii de știință etc.

Tabelul nr. 3

Numărul cazurilor de viol asupra femeii în familie, între anii 2004–2014

Anul	Numărul total de cazuri de viol rezultate din statistica Poliției Capitalei
2004	651
2005	733
2006	983
2007	1 130
2008	1 149
2009	1 184
2010	3 459
2011	3 742
2012	4 478
2013	4 699
2014	4 893

Sursa: prelucrarea autoarei după: Poliția Capitalei. Date Statistice, 2016.

Cazurile de violență în familie se pot termina cu spitalizarea victimei sau chiar cu decesul acesteia. De multe ori, victimele ajung la spital, unde sunt tratate și refuză ajutor specializat privind problema violenței în cuplu (Robinson, 2003; Muntean, 2009; Gillbert, 2002). Numărul deceselor victimelor violenței, mai precis, femeii-victime ale partenerilor lor de viață, în anul 2011 era de 82, pentru ca în anul 2014 să ajungă la 124, crescând destul de mult (Tabelul nr. 4).

Tabelul nr. 4

Numărul cazurilor de deces a victimelor cauzate de violența în familie, rezultate din statistica Poliției Capitalei între anii 2004–2014

Anul	Numărul total de cazuri ale decesurilor victimelor cauzate de violența în familie, rezultate din statistica Poliției Capitalei
2004	37
2005	41
2006	32
2007	58
2008	29
2009	47
2010	69
2011	82
2012	94
2013	107
2014	124

Sursa: prelucrarea autoarei după: Poliția Capitalei. Date Statistice, 2016.

Nu se poate discuta despre violența asupra femeii fără a lua în considerare realitatea cifrelor, mai precis a numărului de cazuri care au fost și sunt instrumentate de către serviciile specializate în acest domeniu. De asemenea, statistica ajută foarte mult specialiștii să poată analiza cât mai eficient posibil problema și să poată obține anumite concluzii ce vor conduce la reliefaarea soluțiilor de prevenire și combatere a violenței.

CONCLUZII ȘI SOLUȚII PROPUSE

Cuplul conjugal a fost mereu o provocare pentru cercetătorii științifici deoarece există o parte la care aceștia nu au acces și anume intimitatea, care trebuie respectată. Etica cercetării impune cercetătorului anumite bariere necesare, tocmai pentru a nu leza cuplul. În aceeaș ordine de idei, orice cercetător are responsabilitatea etică și morală față de subiecții pe care îi investighează, motiv pentru care trebuie să respecte mai multe reguli, general valabile, pentru a nu aduce nici un fel de prejudicii fizice, psihice, cognitive, de relaționare pentru subiecți.

În prezent, nimeni nu poate spune cu certitudine unde se îndreaptă cuplul heterosexual, dar se pot face multiple predicții pe baza statisticilor, unele mai apropiate sau mai depărtate de realitate. Evident că și aceste predicții sunt utile pentru crearea de noi scenarii și teorii posibile, care să ne ajute să înțelegem cât mai bine problematica violenței în cuplu, în toată dinamica sa. De asemenea, un lucru esențial ține de societate, care se află mereu în schimbare și inevitabil, cuplul va evolua sau involua odată cu ea, fie că dorește sau nu. Din acest motiv este necesar ca specialiștii din cadrul instituțiilor abilitate, de stat sau non-guvernamentale, să poată dispune de toate instrumentele necesare de luptă împotriva acestei probleme sociale (de exemplu, o legislație adecvată prevenirii și combaterii eficiente și corecte).

Trebuie aflate motivele agresorului ce stau la baza comportamentului său față de victimă și astfel cei doi pot fi înțeleși și ajutați. Cauzele, motivele și circumstanțele ce au condus la un comportament agresiv pot fi multiple (Tutty, 2005; Tower, 2006): cauze economice, politice, sociale, psihologice, biologice, relaționale, comunicaționale. Putem atrage atenția asupra faptului că minorii sunt predispuși imitării comportamentului părinților (Bandura, 1977; Walker, 2007) și al adulților, în general. Și dacă aceste comportamente sunt întărite de către adulți, mediul înconjurător și/sau de mass-media, atunci minorii nu numai că vor fi tentați și încurajați să repete acele comportamente, dar se vor identifica și regăsi în ele. Odată ce cresc, își vor întemeia o familie la rândul lor, dar cu ideea bine fixată, că femeia trebuie ținută sub control și pedepsită când se consideră că situația o cere (*Tablelul nr. 5*).

Constatăm că agresivitatea face parte din codul genetic al ființei umane (Gillbert, 2002, 127). Din punct de vedere neurologic, nivelul de *serotonină*, care acționează sub formă de neurotransmițător intervine în producerea somnului și a stării de fericire. Serotonina este o substanță derivată dintr-un aminoacid, triptofanul, sintetizată de către celulele intestinului și având de altfel un rol de neurotransmițător

al sistemului nervos central. Serotonina este un monoaminotransmițător sintetizat la nivelul unor neuroni din sistemul nervos central, la nivelul celulelor enterocromafine sau plachetelor, care are un rol important în producerea somnului, în procese mentale și afective, în funcții motorii, în termoreglare, în reglarea presiunii arteriale, în actul vomei, în funcții hormonale. Este produs din triptofan și i s-a identificat un rol important în producerea depresiei, dacă se găsește în cantitate scăzută. E numit și „hormonul fericirii” și unii susțin că e implicat în „chimia dragostei”. Lipsa acestei substanțe poate duce la depresie și anxietate, dar este responsabilă și cu manifestarea predispozițiilor agresive (Manuck și alții, 2006: 65). De asemenea, *androgenii* (hormonii sexuali masculini, care stimulează dezvoltarea și funcția organelor genitale masculine); principalul androgen fiind *testosteronul* care influențează nivelul de agresivitate al individului. Androgenii alcătuiesc o substanță cu rol de hormon, care este produsă de testicule, glandele corticosuprarenale (la ambele sexe) și ovare, al cărei rol în organism este de a stimula apariția caracterelor sexuale secundare masculine. Unul dintre cei mai activi hormoni androgeni este testosteronul. La femei, hormonul secretat în exces de către suprarenale sau ovare (cantități mici sunt secretate în mod obișnuit), poate produce manifestări de virilizare. Este folosit în terapia medicală pentru tratarea insuficienței funcției secretorii testiculare, în stări de cașexie și denutriție (anabolizant), în bolile hematologice caracterizate de oprirea formării de noi hematii la nivelul măduvei osoase. Administrarea lor se face numai la recomandarea și sub supravegherea medicului (Simon și Lu, 2006: 228).

Tabelul nr. 5

Principalele niveluri ale manifestării violenței în relația de cuplu și modalitățile de prevenire ale acestora

Risc/ Protecție	Nivel Individual	Nivel Interpersonal	Nivel Instituțional	Nivel Structural
<i>Risc de violență/ factori favorizanți.</i>	Experiențe anterioare de abuz și/sau rejectare; boli mentale ale victimei și/sau agresorului.	Conflicte la nivel familial, consum de alcool și/sau droguri, superioritatea bărbatului față de soție și copii.	Nivelul scăzut al veniturilor familiei, șomaj, izolarea socială, bărbatul este delincvent.	Societatea, prin cultura pe care o promovează, tolerează violența; promovarea rolurilor de gen rigide.
<i>Posibilități generale de protecție împotriva violenței.</i>	Respect de sine; conștientizarea propriilor capacități și a puterii de autoapărare împotriva abuzurilor.	Suținerea familiei; femeia are controlul asupra veniturilor sale și ale familiei	Coeziunea comunitară; nivelul crescut de educație; promovarea angajării femeii pe piața muncii; existența serviciilor la nivel local – de exemplu: cabinetele medicale, secții de poliție, etc.	Stabilitate politică și economică; promovarea egalității de gen.

Sursa: prelucrarea autoarei după: Muntean, 2003: 55.

Printre principalele soluții ce reies în urma prezentului studiu și a concluziilor acestuia, pot fi enunțate următoarele: a) promovarea drepturilor victimelor violenței în familie, prin intermediul mass-media; b) identificarea și informarea populației asupra mijloacelor de apărare ale victimei; c) construirea mai multor centre de primire în regim de urgență a avictimelor violenței; d) existența mai multor centre de asistență a agresorilor și promovarea acestora; e) asistența socială trebuie să aibe o atitudine proactivă față de toate celelalte instituții ce activează în domeniul prevenirii și combaterii violenței, anume: poliție, spitale, diverse centre de primire a victimelor – fie de stat sau nonguvernamentale acreditate de stat; f) construirea unui sistem eficient de introducere a mai multor asistenți sociali în școli, spitale, secții de poliție și chiar primăriei, în scopul întrajutorării corecte a victimelor și a agresorilor; g) crearea de politici sociale active pentru agresor în vederea promovării masive a serviciilor de care acesta poate și trebuie să beneficieze, în condițiile în care respectivul caz de violență este deja instrumentat de către specialiști; h) crearea unei baze de date naționale pentru a putea ține evidența cazurilor și a recidivei acestora, o asemenea bază de date poate ajuta la o mai bună coordonare în lucrul cu persoanele asistate, fie de către instituții ce aparțin statului, dar și de cele acreditate de către stat; i) existența unei colaborări eficiente de ordin instituțional, pentru îmbogățirea cunoștințelor și a experienței specialiștilor ce lucrează cu asemenea cazuri; j) implicare masivă de ordin sociopolitic în spațiul de informare a ceea ce înseamnă efectiv violența în familie.

În concluzie, conștientizăm faptul că nu numai România se confruntă cu violența în cuplu, ci și toate celelalte țări ale lumii, indiferent de natura și cultura lor. Este vorba de un „*flagel*” care afectează cupluri de orice fel și din orice țară, motiv pentru care au fost create mai multe instituții și o legislație la nivel mondial, care să poată fi puse în valoare atunci când este nevoie și situația o cere. Un punct pozitiv al luptei împotriva violenței în cuplu ține de faptul că se vorbește din ce în ce mai mult despre subiect, fie la nivel: instituțional, individual, de cuplu, familial, legislativ, social, științific, național, internațional, ș.a.m.d. Tocmai aici se constituie un punct de pronire, a oricărei lupte, mai ales a celei împotriva violenței în relația dintre bărbat și femeie în cadrul cuplului.

BIBLIOGRAFIE

- Abraham, D., Chelcea, S., *Opinia publică despre discriminarea socială. O analiză a Eurobarometrului special*, în „Sociologie Românească”, nr. 2, 2009, pp. 10–23.
- Banciu, D., *Crima și criminalitatea. Repere și abordări juris-sociologice*, București, Editura Lumina Lex, 2005.
- Bandura, A., *Social learning theory*, Englewood cliffs, New Jersey, Prentice – Hall, 1977.
- Barnett, S. A., Models and morals: Biological images of man, în Brain, P. F., Benton, D., (coord.), *Multidisciplinary approaches to aggression*, Amsterdam, Elsevier Press, 1981, pp. 194–219.
- Batâr, D., *Familia în dinamica societății*, Sibiu, Editura Universității Lucian Blaga, 2004.
- Beauvoir, S., Neînțelegerea dintre sexe, în Lair, S., (ed.), *Cuplul*, București, Editura Institutului European, 1963/2008, pp. 290–312.

- Bonea, G. V., *Elemente introductive legislative românești privind agresorul familial*, București, Editura Sigma, 2013.
- Bonea, G. V., *Violența în relația de cuplu: victime și agresorii. Teorie și aplicații*, București, Editura Sigma, 2012.
- Bonea, G. V., *Sistemul nonguvernamental românesc destinat victimelor violenței domestice: Așezământul Social „Patriarhul Iustinian Marina”*, Asociația Diaconia, în „Revista de Asistență Socială”, nr. 2, 2011, pp. 133–150.
- Bonea, G. V., *Aspecte practice privind sistemul politic de protecție a copiilor cu dizabilități*, în Revista „Calitatea Vieții”, nr. 1, 2011, pp. 83–102.
- Braithwhait, R., *Managing aggression*, London, Routledge, 2001.
- Brillon, M., *Emoțiile pozitive, emoțiile negative și sănătatea*, Iași, Editura Polirom, 2009/2010.
- Freud, S., *Civilization and its Discontents*, Londra, Hogarth Press, 1930.
- Gâdei, D., *Victimizarea femeii în România în perioada de tranziție*, Craiova, Editura Sitech, 2003.
- Gillbert, P. R., *Discourses of female violence and societal gender stereotyps. Violence Against Women*, în „Journal of Interpersonal Violence”, nr. 3, 2002 pp.1271–1300.
- Lorenz, K., *Așa zisul rău. Despre Istoria naturală a agresiunii*, București, Editura Humanitas, (Trad. Rom. de Constantin, I.), 1963/2005.
- Manuck, S. B, Kaplan, J. R. și Lotrich, F. E., Brain Serotonin and Aggressive Disposition in Humans and Nonhuman Primates, în Nelson, R. J. (eds.). *Biology of aggression.*, New York, Oxford University Press, 2006, pp. 64–72.
- Morris, D., *Maimuța goală*, București, Editura Științifică, 1967/1991.
- Muntean, A., *Violența domestică și maltratarea copilului*, Timișoara, Editura Revoluției din 1989, 1999.
- Muntean, A., *Violența în familie și maltratarea copilului*, în Neamțu, G., (coord.). *Tratat de asistență socială*, Iași, Editura Polirom, 2003/2011, pp. 421–437.
- Ogle, R. L., Walker, D. D., Sexual Aggression, în Renzetti, C. M., Edleson, J. L., (eds.), *Encyclopedia of interpersonal violence*, California, SAGE Publications, 2008, pp. 15–27.
- Philippe, R., *Violence in present-day France: Data and sociological analysis. Violence in Europe*, Franța, „Revue Française de Sociologie”, nr. 2, 2008, pp. 95–113.
- Popescu, R., Schimbări în familie, în Mărginean, I., Bălașa, A., (coord.), *Baza de date Barometrul de gen*, Institutul Gallup, 2000/2005.
- Popotică, I. M., *Violența intrafamilială*, București, Editura Pro Universitaria, 2007.
- Rădulescu M. S., *Dicționar selectiv*, București, Editura Lumina Lex, 2004.
- Rădulescu, M. S., Victimologie, în Zamfir, C., Vlăsceanu, L., (coord), *Dicționar de sociologie.*, București, Editura Babel, 1993, pp. 636–638.
- Rădulescu, M. S., *Sociologia violenței (intra)familiale: victime și agresori în familie.*, București, Editura Lumina Lex, 2001.
- Rădulescu, M. S., *Sociologia devianței și a problemelor sociale*, București, Editura Lumina Lex, 2010.
- Robinson, G. E., *Violence against women in North America*, Ediția a 6-a, Arck Womens Mental Health, America, 2003, pp. 185–191.
- Simmons, C., *Making marriage modern. Women’s sexuality from the progressive: Era to World War II*, New York, Oxford University Press Inc., 2009.
- Simon, N. G., Lu, S. F., Androgens and Aggression, în Nelson, R. J., (eds.), *Biology of Aggression*, New York, Oxford University Press, 2006, pp. 226–239.
- Sutherland, E. H., *Principles of criminology*, Chicago, Lippincott Press, 1949.
- Tănăsescu, I., Florescu, B., *Victima și agresorul*, București, Editura INS, 1994.
- Tannenbaum, F., *Crime and the community*, New York, Columbia University Press, 1938.
- Tolman, R. M., Raphael, J., *A review of research on welfare and domestic violence*, în „Journal of Social Issues”, nr. 4, 2000, pp. 655–682.
- Tower, L. E., *Barriers in screening women for domestic violence: A survey of social workers, family practitioners and obstetrician-gynecologists*, în „Journal of Family Violence”, nr. 2, 2006, pp. 245–257.

- Tutty, L. M., *Cercetarea calitativă în asistența socială. Faze, etape și sarcini*, Iași, Editura Polirom, (Trad. Rom. Ilin, L., D.), 1996/2005.
- Vigarello, G., *Histoire du viol, XVIe–XXe siècle*, Paris, Éditions du Seuil, (în rom. Istoria violului. Secolele XVI–XX, trad. de Beatrice Stanciu, Timișoara, Editura Amarcord, 1998.
- Voinea, M., *Sociologia familiei*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1993.
- Walker L. E., *The battered woman syndrome*, ediția a 3-a, Philadelphia, Editura Harper and Row, 1980/2009.
- Walker, L. E., *Post-traumatic stress disorder in Women: Diagnosis and treatment of battered women syndrom*, în „Psychotherapy”, nr. 1, 1991, pp. 21–29.
- Walker, L. E., *Psychology and domestic violence around the world*, în „American Psychologist”, nr. 1, 1999, pp. 24–30.
- Walker, L. E., *The battered women syndrome*, New York, Springer Publishing, 2000.
- Walker, L. E., Battered women syndrome, în Jackson, N. A., (coord.), *Encyclopedia of domestic violence*, New York, Routledge Taylor & Francis Group, 2007, pp. 63–70.
- Williams, R. M. Jr., The concept of norms, în Sills, D. L., (ed.), *International encyclopedia of the social sciences*, vol. II, New York, Macmillan, 1968, pp. 203–208.
- Woodredge, J., Thistlethwaite, A., *Reconsidering domestic violence recidivism: Conditioned effects of legal controls by individual and aggregate levels of stake in conformity*, în „Journal of Quantitative Criminology”, nr. 3, 2002, pp. 45–70.
- Wormer, K. S., Domestic violence and substance abuse: An integrated approach, în Roberts, A. R. Barbara, W. W., (eds.), *Battered women and their families. Intervention strategies and treatment programs*, New York, Springer Publishing Company, LLC, 2007, pp. 339–423.
- *** Agenția Națională pentru Protecția Familiei (ANPF), Date Statistice, disponibil online at <http://www.anpf.ro>.
- *** Poliția Capitalei, Date Statistice, disponibil online at <http://www.politiacapitalei.ro.2349>.
- *** Organizația Gallup România, disponibil online at <http://www.gallupromania.ro>.

The main objective of this paper is to highlight and analyze issues related to violence against women within the family. “The main cell of society”, as it is called, family is the first environment in which the individual forms (family home), and on the other hand, becomes a way of rebuilding a new life through marriage or domestic partnership. Thus, the negative experiences that the individual has lived in his family of origin could have some implications in his present family life, as a parent and partner. In order to better analyze how violence against women in the family, have highlighted the theory called: “Violence cyclicity”, analyzed over time by the American researcher Lenore Walker. Through this theory, this paper will further clarify on the state of cyclic episodes of violence occurred between partners in intimate family life. There is also a large discrepancy between the statistics of the General Directorates for Social Assistance and Child Protection – DGASPC and that of the Police, which will be discussed extensively.

Keywords: *violence against women, social policy, social assistance, statistical violence against women.*